

"Paratipaikat" voitti Kainuun rajavartioston alueen arkkitehtuurikutsukilpailun

Kilpailun voitti ehdotus nimimerkillä "Paratipaikat". Kilpailuehdotuksen tekijäksi paljastui helsinkiläinen Kirsti Sivén & Asko Takala Arkkitehdit Oy: arkkitehti SAFA Kirsti Sivén ja arkkitehti SAFA Asko Takala sekä työryhmä: arkkitehti Jonas Malmberg, arkkitehti Riku Rönkä, arkkitehti Tatu Pärssinen, arkkitehti Alex Torres ja arkkitehti Nina Vauhkonen.

Kajaanin kaupunki ja Senaatti-kiinteistöt järjestivät yhteistyössä arkkitehtuurikutsukilpailun (18.6.–15.10.2008) Kajaanin kaupungissa sijaitsevan Kainuun rajavartioston esikunta-alueen ja siihen liittyvien asuin- ja muussa käytössä olevien oheisalueiden suunnittelusta. Kilpailu järjestettiin kutsukilpailuna. Kilpailulla haettiin arkkitehtonisesti korkeatasoista, toimivaa ja toteuttamiskelpoista ratkaisua, jossa on huomioitu alueen keskeinen sijainti ja kolmen erityyppisen osa-alueen monipuolinen hyödyntäminen ja jossa on käytetty hyväksi olemassa oleva kaupunkirakenne. Tarkoituksena oli löytää maankäyttöluonnos jatkokyöstettäväksi alueen asemakaavaksi ja toteutusta ohjaaviksi rakentamistapaohjeiksi.

Kilpailualue sijoittuu pääosin Kajaanin keskustasta kaakkoon olevan Kainuun rajavartioston alueelle sekä kahden sen viereisen korttelin alueelle. Kilpailualue on keskustan laajenemisaluetta ja sille ovat sijainnin ja hyvän saavutettavuuden vuoksi sopivia koko Kajaania ja Kainuuta koskevat julkiset ja yksityiset palvelut sekä varsin tehokas asuminen. Koko kilpailualueen laajuus on noin 30 ha, josta Kajaanin kaupunki omistaa noin 13,4 ha ja Suomen valtio noin 16,6 ha.

Kilpailuun kutsuttiin seuraavat ilmoittautumismenettelyn kautta valitut suunnittelutyöryhmät: - Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy, Helsinki - Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy, Helsinki - FCG Arkkitehdit Oy / FCG Suunnittelukeskus Oy, Helsinki ja Oulu - Kirsti Sivén & Asko Takala Arkkitehdit Oy, Helsinki - Linja Arkkitehdit Oy, Oulu

Kilpailuun jätettiin viisi ehdotusta, jotka kaikki lähestyivät annettua suunnittelutehtävää eri lähestymistavoilla niin aluerakenteen, korttelinmuodostuksen, liikennejärjestelyjen kuin Rajavartiostonkin roolin suhteen. Kilpailun tulosta voi pitää varsin onnistuneena sekä monipuolisena. Kilpailun yleinen taso oli korkea, sillä se tuotti paljon arvokasta tietoa suunnittelualueen mahdollisuuksista sekä jatkokehittelyn tarpeista. Jokaisesta ehdotuksesta on löydettävissä ideoita, osa-alue ratkaisuja tai yksityiskohtia, jotka ovat hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä.

Arkkitehtonista kokonaisuutta, alueen identiteettiä ja omaleimaisuutta, suhdetta rakennettuun ja luonnonympäristöön sekä ehdotuksen kehityskelpoisuutta pidettiin arvostelun kannalta tärkeimpinä kriteereinä. Arvostelua syvensivät ja tarkensivat edelleen eri tahojen asiantuntijalausunnot, joissa otettiin kantaa mm kasarmialueen historiallisiin arvoihin, sekä liikenteellisiin ja kunnallisteknisiin järjestelyihin. Erityisesti kilpailijoiden toivottiin ottavan kantaa kasarmialueen säilytettävien rakennusten ja puistomaisen ympäristön rooliin, uudisrakentamisen sijoittumiseen ja luonteeseen, alueen rakentamistapaan ja korttelinmuodostukseen. Kilpailutehtävään sisältyivät myös Rajalähiön kehittäminen täydennysrakentamalla ja Rinnekoulun alueen rakentaminen. Rakentamisen vaiheittain toteutettavuutta pidettiin tärkeänä arvosteluperiaatteena. Rakentamisen määrällä ei ole ollut arvostelun kannalta ratkaisevaa merkitystä – ratkaisun teknis-taloudellisella tehokkuudella kylläkin.

Arvostelun edetessä kaksi ehdotusta nousi muiden ehdotusten yläpuolelle. Nämä ehdotukset olivat "Kolme puistoa" ja "Paratipaikat". Ehdotus "Paratipaikat" valittiin lopulta yksimielisesti kilpailun voittajaksi voimakkaan arkkitehtonisen kokonaisuutensa ansiosta, missä kasarmialue kytetään taitavasti osaksi syntyvää uutta kaupunkirakennetta. Ehdotus luo alueelle voimakkaan paikan olosuhteista lähtevän identiteetin sekä hyödyntää oivaltavasti rakennetun ja luonnonympäristön mahdollisuuksia. Toimintojen sijoittelu, asuinkortteleitten arkkitehtuuri sekä julkisen kaupunkitilan kehittäminen on arkkitehtoniselta kokonaisuuteltaan varmaa ja määrätietoista. Ehdotukselle "Kolme puistoa" päätettiin antaa kunniamaininta ehdotuksen kaupunkitilallisista ja -kuvallisesta ansioista, ja varsinkin Rajalähiön taidokkaasta yhdistämisestä Rajavartioston alueeseen. Ehdotuksen tekijöinä oli oululainen Linja Arkkitehdit Oy.

Palkintolautakuntaan kuuluivat Kajaanin kaupungin edustajina kaupunginjohtaja Erkki Vähämaa ja kaupunginarkkitehti Irmeli Hanka Senaatti-kiinteistöjen edustajina johtava kiinteistöasiantuntija Ilpo Savolainen ja johtava asiantuntija Erkki Vaalasranta Rajavartiolaitoksesta insinööri RAP Kari Korhonen Kilpailijoiden valitsemana tuomarina arkkitehti SAFA Kari Nykänen.

Palkintolautakunnan pysyvänä asiantuntijana toimi tekninen johtaja Timo Soininen Kajaanista koko arvostelun ajan. Palkintolautakunta kuuli lisäksi tutkija Jarkko Sinisaloa museovirastosta sekä johtaja Antti Mäkistä Kainuun museosta. Palkintolautakunnan sihteerinä toimii arkkitehti SAFA RAPS Eija Larkas-Ipatti, Pöyry CM Oy.

Kilpailutyöt ovat nähtävänä Kajaanin kaupungintalon ala-aulassa 16.12.2008-16.1.2009.

Lisätietoja antavat

- Senaatti-kiinteistöt: johtava asiantuntija Erkki Vaalasranta 040 550 8182
- Kajaanin kaupunki: Irmeli Hanka, kaupunginarkkitehti 044 7100 267